

Водночас посилення орієнтації ресурсних потоків на інвестиційні потреби має компенсуватися розширенням можливостей реалізації трудового та підприємницького потенціалу, забезпеченні гідної заробітної плати. Такий соціальний вимір економічної політики виражатиметься у скороченні диференціації доходів населення, подоланні бідності серед працюючого населення, що є неприпустимим в умовах соціально орієнтованої ринкової економіки, забезпеченні рівного доступу до соціальних послуг високої якості для всього населення.

Література:

1. Щербина І.Ф. Бюджетний моніторинг аналіз виконання бюджету за 2009 рік. Київ, 2017. 125 с.
2. Рудик А.Ю., Зубенко В.В., Самчинська І.В. Зміцнення місцевої фінансової ініціативи. Київ, 2015. 136 с.
3. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України: URL: www.minfin.gov.ua (дата звернення: 20.10.2019 р.).
4. Скулиш Ю.І. Соціальна сфера: проблеми і перспективи бюджетного забезпечення в Україні, демографія. Харків: Право, 2009. 24 с.
5. Роменська К.М. Бюджетний процес на місцевому рівні та його вдосконалення. Фінансовий простір. Харків: Право, 2017. 25 с.

Нечипорук Вікторія Валеріївна

*начальник відділу доходів та
бюджету Заборольської сільської ради*

Русін Віктор Миколайович

*канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія
Тернопільського національного економічного університету*

ПОДАТОК З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ПРОБЛЕМИ ЩОДО НАДХОДЖЕННЯ ТА СПРАВЛЯННЯ В ОТГ

Децентралізація, яка розпочалась у 2014 році в Україні дала усім громадам, які об'єдналися поштвовх до пошуку нових джерел надходжень до їхніх громад, у тому числі й за рахунок різних податків. Одним з таких податків є податок з доходів фізичних осіб. Даний податок забезпечує більшу частину надходжень бюджетів більшості громад, проте не зважаючи на це він не завжди є правильно розподіленим, та

врегульованим згідно законодавства, що є великим недоліком законодавчої політики.

Податок з доходів фізичних осіб походить з ще давніх часів. Цей податок при наявності доходу завжди існував, є і існуватиме в кожній державі. У всіх країнах він є основним джерелом поповнення бюджету. Податок з доходів фізичних осіб сплачують, або згідно законодавства мають сплачувати усі особи, що отримують доходи, зокрема й у вигляді заробітної плати. Проте однією із проблем в Україні є – куди ж він має надійти?

Згідно норм Податкового та Бюджетного кодексів України ПДФО, що сплачується на відповідній території України, розподіляється між бюджетами у таких розмірах:

- 25% – доходи Державного бюджету України;
- 15% – доходи бюджету АР Крим та обласних бюджетів;
- 60% – доходи бюджетів міст республіканського АР Крим та обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад [1; 2].

У даних нормах прописано лише що частина надходжень поступає у громаду, проте куди ж саме мають заплатити самі підприємці у громаду по місцю реєстрації підприємця чи безпосередньо по місцю проведення діяльності не визначено ні в бюджетному ні в податковому кодексах.

Як результат, склалася ситуація, що підприємець який має філію в будь-якому місті країни, а центральний офіс в Києві, наприклад, сплачує усі податки по місцю реєстрації, а громада від якої він отримує прибуток згодом має лише збитки у вигляді розкиданого сміття, та розбитих доріг.

З даним питанням голови об'єднаних територіальних громад (ОТГ) звертались до фіскальних органів, і як результат, отримали роз'яснювальний лист ДФС від 28.09.2015 № 20529/6/99-99-17-02-01-15 [3], у якому прописано, що ПДФО повинно сплачуватись відповідно до здійснення діяльності, а не відповідно до місця реєстрації. Хоча дане роз'яснення було позитивним елементом для голів об'єднаних громад, проте на жаль на практиці воно немало жодної юридичної сили. Для прикладу, наведемо Заборольську ОТГ Луцького району. Перелік Сільськогосподарських підприємств Заборольської ОТГ, з кількістю гектарів землі на якій здійснюють діяльність свою діяльність підприємства відображено на рисунку 1 [4].

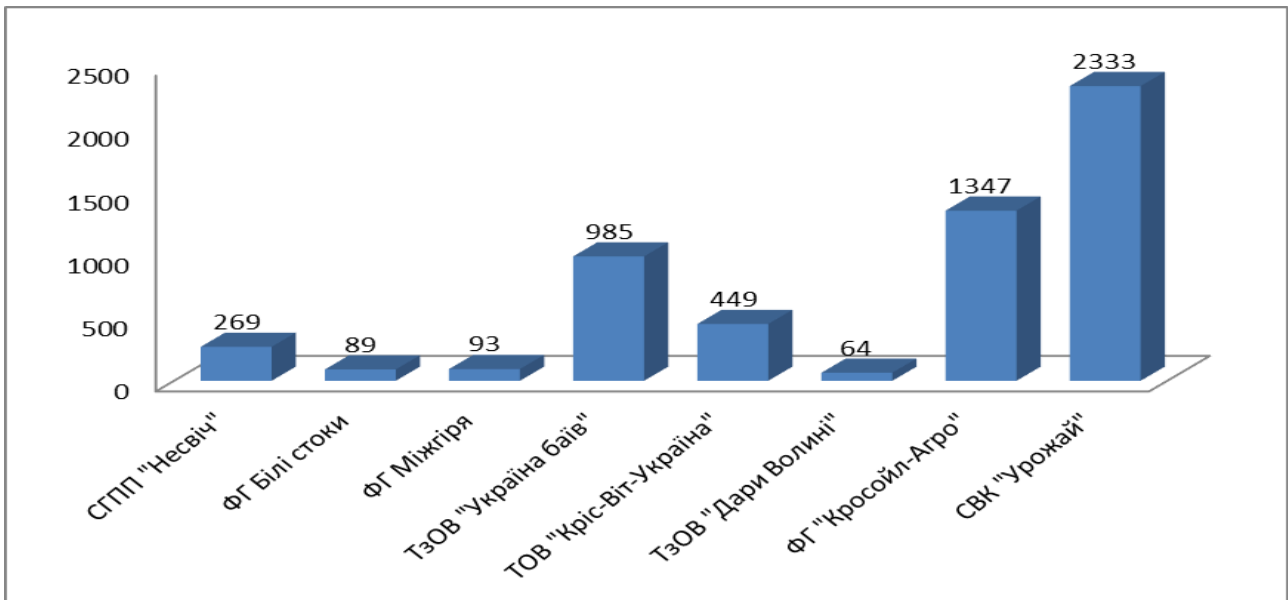

Рис. 1. Сільськогосподарські підприємства Заборольської ОТГ, з кількістю гектарів землі на якій здійснюють діяльність

Із даних діаграми на рис. 2 ми бачимо два підприємства, в яких центральний офіс нерозміщений на території Заборольської ОТГ – це ТзОВ «Україна баїв» та ТОВ «Кріс віт-Україна» [4].

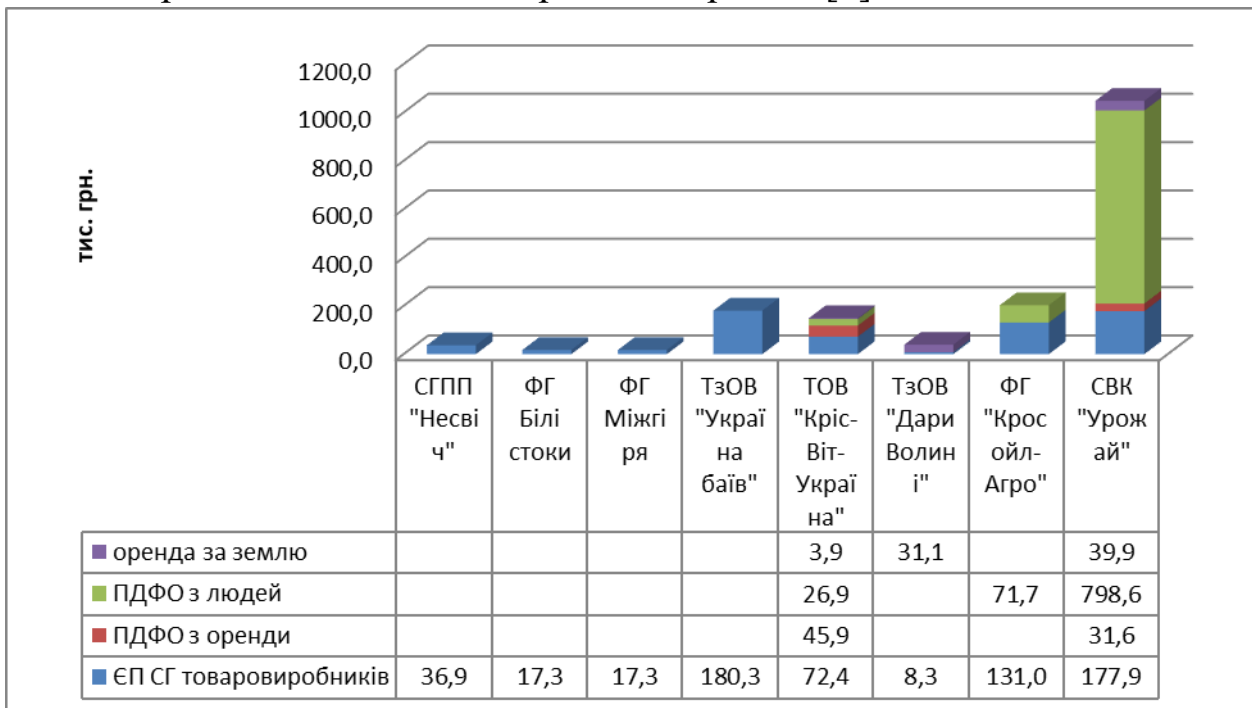

Рис. 2. Податкові надходження від сільськогосподарських підприємств Заборольської ОТГ

Як результат можна вивести співвідношення щодо надходжень до бюджету Заборольської ОТГ від даних підприємств відповідно до кількості земель що вони обробляють (рис. 3) [4].

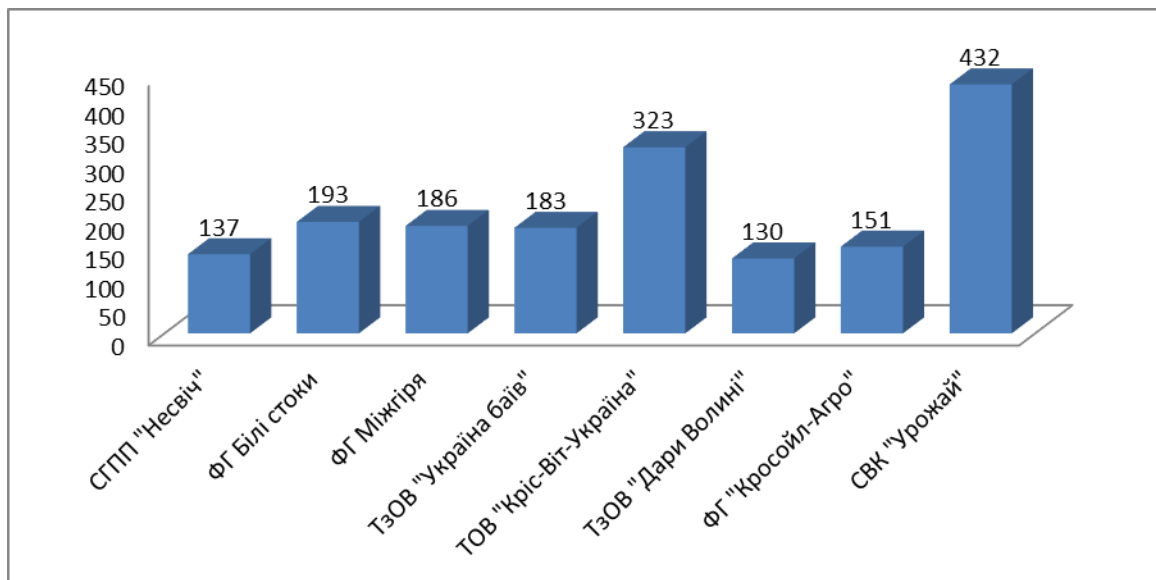

Рис. 3. Співвідношення податкових надходжень відповідно до кількості гектарів землі що використовуються у громаді, грн. за 1 гектар

Як результат можна стверджувати, що ТОВ «Кріс віт-Україна» за один гектар землі платить на 143 грн. більше ніж ТзОВ «Україна баїв». Це пов'язано з тим що ТзОВ «Україна баїв» платить свої податки по місцю реєстрації, тобто в ОТГ Боратин, в яких знаходиться центральний офіс. Хоча з даним підприємством неодноразово велись переговори, щоб вони платили згідно листа ДФС, адже їхні 985 гектарів землі що належать до Заборольській ОТГ обробляють люди, які живуть на тій ж території, і прагнуть розвитку своєї території. Проте підприємець знаючи що лист з роз'ясненням це не закон і відповідно за його недотримання немає штрафних санкцій відповідно відмовлявся його дотримуватись. Як результат, Заборольська ОТГ недоотримує 137 тис. грн. Даний приклад лише одної ОТГ, де через нечіткість даної норми недотримуються кошти в бюджет громади.

На нашу думку, необхідно внести відповідні зміни в бюджетне законодавство, щоб голови ОТГ не були змушені йти на компроміси з представниками підприємств, а мали змогу отримувати те, що їм було обіцяне державою при створенні ОТГ.

Література:

1. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/print> (дата звернення: 22.10.2019 р.).

2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2017 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print> (дата звернення: 22.10.2019 р.).
3. Лист роз'яснення державної фіскальної служби України від 28.09.2015 р. №20529/6/99-99-17-02-01-15. URL: <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovii-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/64185.html> (дата звернення: 22.10.2019 р.).
4. Статистичні та звітні дані Заборольської ОТГ.

Ничай Оксана Ярославівна
*заступник начальника Збараського відділу
обслуговування громадян ГУ ПФУ в Тернопільській області*

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПЕНСІЙНИХ ВИПЛАТ У ВІТЧИЗНЯНУ СИСТЕМУ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

В даний час у всіх країнах світу, які проводять відповідальну соціальну політику, здійснюється пошук ефективних моделей національних пенсійних систем. Необхідність перетворень інститутів пенсійного забезпечення в різних державах обумовлена факторами демографічного, а також макроекономічного характеру. В якості основної причини кризи системи державного пенсійного забезпечення прийнято розглядати швидке старіння населення розвинених країн.

Варто зазначити, що на сучасному етапі в країнах Євросоюзу відсутні єдині стандарти соціальної політики – кожна з країн зберігає власну національну компетенцію регулювання. На сьогодні можна говорити лише про координацію соціальних програм, здійснюваних державами-членами, і лише потім про перерозподіл обмежених фінансових ресурсів для здійснення цих програм, які сприятимуть розвитку інтеграції в цілому.

Аналіз європейського досвіду політики, спрямованої на перетворення інститутів пенсійного забезпечення, дозволяє виділити три основні напрями таких перетворень.

Перший напрям – так званим параметричний підхід до реформування пенсійної системи, що передбачає модифікацію окремих компонентів існуючої системи пенсійного забезпечення. Сюди, як